

Monumentnummer*: 532389

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 juli 2016
Kadaster deel/nr 82781/138

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Utrecht Utrecht Utrecht

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Abstede C 8109

Omschrijving**

Cluster 38. Schijvenloods N.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

SCHIJVENLOODS N is een als bergplaats voor benodigdheden bij de schietbanen tot stand gebracht gebouw. Op verschillende plaatsen zijn binnen en buiten fortterreinen in de loop der decennia houten, stenen en metalen ('blikken') loodsen tot stand gekomen om te dienen als (provisorische of permanente) bergruimte, opslag, onderkomen voor mensen of materieel, hospitaal, brandweer, paardenstal, wachthuis, enz. Een groot deel van deze loodsen is inmiddels vergaan, gesloopt of verplaatst, maar andere bestaan nog in situ. Soms gaat het om bijzonder eenvoudige bouwwerkjes van geringe omvang, maar er zijn ook meer complexe en grotere exemplaren. Op Fort De Bilt zijn vanaf het einde van de 19de eeuw enkele schietbanen aangelegd, waartoe tevens een bergplaats voor het bijbehorend materieel, zoals schietschijven, is ingericht. De schijvenloods ligt in de zuidoosthoek van de noordelijke helft van het fort, dicht bij de Biltsestraatweg. In dakschilden zijn enkele Veluxramen aangebracht.

Omschrijving

SCHIJVENLOODS N van het Fort de Bilt is een rechthoekig, bakstenen gebouw (ca. 12 x 7 m) onder met gesmoorde pannen belegd zadeldak op de noordelijke helft van het fort. De lengte van het één bouwlaag en zolderverdieping omvattende gebouw ligt iets schuin ten opzichte van de Biltsestraatweg. De bergloods dateert vermoedelijk van het einde van de 19de eeuw, toen ook de eerste

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schietbanen zijn aangelegd. De loods is vier venstertraveeën breed en is op de begane grond voorzien van gevelopeningen met roedeverdeling met dito bovenlichten. In de topgevels vensters. (Vrijwel) nergens in de Nieuwe Hollandse Waterlinie zijn duidelijk herkenbare resten van schietbanen en bijbehoren meer aanwezig en Schijvenloods N op Fort De Bilt vertegenwoordigt daarom - in het bijzonder in samenhang met de schietbanen - zeldzaamheidswaarden.

Waardering

SCHIJVENLOODS N binnen Fort De Bilt is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden, in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op: a. het systeem van inundatie en accesverdediging (20ste eeuw), b. de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (20ste eeuw).

Het betreft hier een niet bomvrije opslag voor materieel behorend bij schietbanen die rond 1900 op het fort zijn ingericht.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie in het algemeen en vanwege de onderlinge functionele, functioneel-ruimtelijke en fysieke samenhang met de overige onderdelen binnen het complex Fort De Bilt en in het bijzonder met de schietbanen aldaar.

* Het onderdeel is representatief (karakteristiek) omdat het herkenbaar is toegevoegd aan het bestaande fort en het vertegenwoordigt zeldzaamheidswaarden vanwege de weinig of niet (meer) herkenbaar voorkomende eenheid van schietbanen en annexe schijvenloods in de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

* Het onderdeel is tamelijk gaaf bewaard omdat het in hoofdvorm goed is geconserveerd.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie